

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10C/209/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713218188
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713218188.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci navrhovateľky E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, V., štátna občianka SR proti odporkyňi D. O., rod.D., nar.XX.XX.XXXX, bytom I.-E. M. Č..XXX, štátna občianka SR o návrhu na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á prispievať na výživu navrhovateľky sumou 45 € mesačne od 01.11.2013 do 31.1.2014 a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je odporkyňa povinná poukazovať vždy do 10-teho dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám navrhovateľky.

Zameškané výživné vo výške 85,20 € za mesiace november, december 2013 a január 2014, ktoré predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a doterajším výživným je odporkyňa povinná zaplatiť v splátkach po 20 € mesačne, pričom prvá splátka bude splatná k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok a ďalšie splátky budú splatné vždy k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh.

Súd konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie zvýšeného výživného od 1.2.2014.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 03.08.1998, č.k. P 61/94-30 v časti týkajúcej sa výšky výživného, ktorým je odporkyňa povinná prispievať navrhovateľke.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 22.10.2013 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľky zo dňa 21.10.2013, ktorým sa navrhovateľka domáhala toho, aby súd zaviazal odporkyňu prispievať na jej výživu sumou 50 € mesačne od podania návrhu, právoplatnosti rozsudku vždy do 10-teho dňa, v tom ktorom mesiaci vopred. Pokiaľ ide o trovy konania žiadala, aby súd zaviazal odporkyňu nahradiť trovy konania do 7 dní. Svoj návrh zdôvodnila tým, že odporkyňa, ktorá je jej matkou jej prestala prispievať v roku 2009 po dovŕšení 18-teho roku na výživu. Po úspešnom ukončení maturitnou skúškou Súkromnej strednej školy podnikania, na P. D. O. J. V. bola prijatá na Technickú univerzitu vo Zvolene, kde sa stala študentkou I.ročníka Drevárskej fakulty a jej náklady sa zvýšili. Žije so svojou starou mamou. Matka sa o ňu nestará, nestretáva sa s ňou. Popri štúdiu nemôže pracovať a zarobiť si potrebné finančné prostriedky. Keďže štúdiom sa pripravuje na svoje budúce povolanie, nemá žiadne finančné príjmy,

vyživovacia povinnosť odporkyne ako jej matky trvá až do doby, pokiaľ nebude schopná sama sa živiť. Odporkyňa nie je v pracovnom pomere, poberá invalidný dôchodok.

Dňa 26.11.2013 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie odporkyne zo dňa 25.11.2013 v predmetnej veci, v ktorom okrem iného uviedla, že jej dcéra teda navrhovateľka ju ani raz neoslovila ohľadom hmotnej núdze ani ničoho iného, čo sa týka peňazí. Veľakrát jej volala, aby ich prišla do I. navštíviť, ale nikdy neprišla. Iba zrazu prišlo predvolanie na súd, z čoho bola šokovaná. Je zarážajúce, že mladá 22 ročná žena pýta peniaze od matky invalidky a ešte takýmto spôsobom. Ona je vydatá, má 6 ročnú dcéru, ktorá jej je prvoradá. Manžel je nezamestnaný, takže traja musia vyžiť z 288 € mesačne, po uhradení šekov a faktúr cca 150 €, preto žiadala, aby súd návrh na výživné zamietol.

Po prejednaní veci súd následne rozhodol o návrhu navrhovateľky rozsudkom č.k 10C 209/2013-58 zo dňa 15.01.2014, ktorým návrhu navrhovateľky čiastočne vyhovel, keď zaviazal odporkyňu prispievať na výživu navrhovateľky od 1.11.2013 sumou 45 € mesačne vždy do 10-teho dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám navrhovateľky. Zameškané výživné predstavujúce rozdiel medzi zvýšeným výživným a doterajším výživným vo výške 85,20 € za obdobie november, december 2013 a január 2014 zaviazal odporkyňu splatiť v splátkach spolu s bežným výživným po 10 € mesačne pod hrozbou straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 3.8.1998 č.k. P 61/94-30 v časti týkajúcej sa výšky výživného, ktoré je povinná platiť odporkyňa navrhovateľke. O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznal. Súd vo veci rozhodol s poukazom na to, že naposledy bolo o výške výživného pre navrhovateľku rozhodnuté rozsudkom zo dňa 3.8.1998, keď mala táto 7 rokov, teda od poslednej úpravy výživného uplynulo 15 rokov, čo jednoznačne možno považovať za zmenu pomerov na strane navrhovateľky, pričom odporkyňa bola vtedy zaviazaná prispievať na výživu navrhovateľky sumou 500 Sk mesačne (16,60 €). V čase vyhlásenia rozsudku mal súd preukázané, že navrhovateľka bola študentkou 1.ročníka vysokoškolského bakalárskeho denného štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene, čiže zákonná vyživovacia povinnosť odporkyne voči navrhovateľke ako jej dcére stále trvala. K zmene pomerov došlo aj na strane odporkyne, keď došlo k zvýšeniu jej príjmu z invalidného dôchodku takmer o 3-násobok, avšak zároveň jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči maloletej H. O., nar. X.X.XXXX. Súd na základe týchto skutočností dospel k záveru, že zvýšenie výživného je dôvodné, ale nie v takej výške ako navrhla navrhovateľka, hoci potrebe navrhovateľky by zodpovedalo aj vyššie výživné, avšak súd berúc do úvahy schopnosti a možnosti odporkyne posúdil, že ďalšie výdavky navrhovateľky nie je možné kryť ešte vyšším výživným zo strany odporkyne ako jej matky.

Na základe odvolania odporkyne proti rozsudku č.k. 10C 209/2013-58 zo dňa 15.1.2014 Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č.k. 17Co 567/2014-74 zo dňa 5.5.2014 tento rozsudok zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že okresný súd odňal odporkyňi možnosť konať pred súdom ako účastníčke konania a z tohto dôvodu považoval odvolanie odporkyne za dôvodné. Zároveň uložil okresnému súdu, aby v ďalšom konaní odporkyňu na pojednávaní riadne vypočul, preveril jej tvrdenia o tom, že výživné neprestala platiť svojvoľne, ale na základe súdneho rozhodnutia, podľa potreby si pripojil exekučný spis Okresného súdu Zvolen, č.k. E 1701/99, zistil, či bola vyživovacia povinnosť odporkyne a aj otca navrhovateľky voči navrhovateľke zrušená, či prebieha konanie o určenie, resp. zvýšenie výživného na navrhovateľku od jej otca a podľa potreby si pripojil súvisiace spisy a adekvátne sa vysporiadal s dôkazmi v nich zistenými a následne po vyhodnotení dokazovania súd sformuloval výrok podľa toho, či zmení vyživovaciu povinnosť t.j. zvýši zo sumy 16,60 € na konkrétnu sumu a vypočíta ročné výživné ako rozdiel medzi stanoveným a pôvodným výživným alebo či určí výživné a v nadväznosti k tomuto výroku vypočíta ročné výživné. Taktiež bola okresnému súdu uložená povinnosť zistiť, či navrhovateľka má nejaký príjem s poukazom na vyjadrenie odporkyne, že pracuje v I. na recepcii L. L. a vyhodnotiť tvrdenia odporkyne, že sa s dcérou vzájomne navštevujú a táto odmietala ňou ponúkané finančné prostriedky.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 29.9.2014, na ktoré sa dostavila navrhovateľka i odporkyňa, pričom obe mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Súd vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol.

Súd vychádzajúc z doterajšieho dokazovania listinnými dôkazmi a z dokazovania vykonaného na tomto pojednávaní výsluchom odporkyne ako i ďalšími listinnými dôkazmi a to potvrdenie L. L. I. zo dňa 13.8.2014 z čl.87 a oboznámením sa s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu 9C 126/2013 a E 1701/99 zistil tento skutkový a právny stav.

Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní súd zistil, že navrhovateľka nie je s odporkyňou, teda svojou matkou v kontakte v podstate od detstva, odkedy sa o ňu vôbec nestará a nezaujíma o to ako žije. Už ako malá bola zverená do starostlivosti jej mamy, teda starej mamy. Obaja rodičia boli povinní prispievať na jej výživu nejakou sumou, avšak mama v roku 2009 po dovŕšení jej 18-teho roku veku prestala prispievať na výživu akýmkoľvek spôsobom a odvtedy jej neplatí nič. Ona mala možnosť to začať vymáhať prostredníctvom exekútora, ale v tom čase sa jej mame narodilo dieťa, teda jej nevlastná sestra a tak to nechcela hneď riešiť, pridávať jej ďalšie starosti, nejakto vykrývali so starou mamou, ale keď sa v poslednom ročníku strednej školy rozhodla pokračovať v štúdiu na vysokej škole, začala túto záležitosť riešiť, teda aby jej matka nejakto prispievala na náklady súvisiace so štúdiom. Ony dve nie sú v žiadnom ani telefonickom kontakte, keď na ňu nemá ani číslo, vie približne kde býva, ale záležitosť nemohla riešiť mimosúdne, pretože sa vôbec nestretávajú a ona by ani nebola ochotná sa dohodnúť, resp. keby sa aj na niečom dohodli, tak si myslí, že by to nedodržala. Otec jej prispieval, prestal asi pred pol rokom, tiež to rieši podaním návrhu na súd, v ktorom si uplatňuje výživné voči otcovi. Jej príjmy nie sú žiadne, popri škole si nezarába. Žije stále u starej mamy, ktorá má dôchodok a z toho sa snažia nejakto vyjsť. Pokiaľ ide o jej priemerné mesačné výdavky uviedla, že čo sa týka stravy, nevie presne uviesť sumu, pretože to všetko uhrádza stará mama, ktorá zakupuje potraviny a varí, ona si prípadne niečo kúpi, aby mala v škole na jedenie, inak sa stravuje doma aj v rámci obedov. Má výdavky na školu, rôzne pomôcky, veci na rysovanie, skriptá, čo mesačne odhadla na sumu 20 €. Taktiež si platí cestovné prostredníctvom karty MHD v rámci Zvolena za účelom dochádzania do školy. Ďalšie výdavky má na oblečenie, veľa si nekupuje, cca to môže predstavovať 15-20 € mesačne. Pravidelne lieky neužíva, len keď je chorá, nejaké doplatky na lieky a výdavky na hygienické potreby a kozmetiku. Výdavky na nejaké svoje záujmy nemá, venuje sa v zásade len škole, na iné jej nezostáva čas. Na otázku súdu, aby upresnila od kedy žiada priznať zvýšené výživné vo výške 50 € mesačne uviedla, že od 1.11.2013. Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní dňa 29.9.2014 súd zistil, že táto potvrdila, že navrhovateľka jej v súčasnosti neplatí žiadne výživné, nepamätá sa kedy naposledy bolo výživné zaplatené, ale určite to nebolo od podania tohoto návrhu. Ďalej uviedla, že v súčasnosti od 1.2.2014 má prerušené štúdium s tým, že ani teraz v septembri nebola na zápise, takže nenastúpila do ďalšieho semestra a štúdium má stále prerušené. Od 3.2.2014 mala uzavretú pracovnú zmluvu do 30.7.2014, v súčasnosti nepracuje, ale nebola sa nahlásiť na úrade práce, pretože tento týždeň má podpisovať novú pracovnú zmluvu. Z týchto dôvodov žiadala priznať výživné len za obdobie do 31.1.2014 od 1.11.2013.

Z rodného listu zo dňa 13.11.1991 súd zistil, že v knihe narodení Obvodného úradu Zvolen je vo zväzku 47, ročník 1991 na strane 70 pod poradovým č. 847 zapísané narodenie dieťaťa E. X., nar. X.XX.XXXX, miesto narodenia V., pričom ako otec je uvedený E. X., nar. XX.X.XXXX a ako matka D. X., rod. D., nar. XX.X.XXXX.

Z vysvedčenia o maturitnej skúške vydané Súkromnou strednou odbornou školou podnikania vo V. súd zistil, že E. X., nar. X.XX.XXXX úspešne vykonala maturitnú skúšku dňa 31.5.2013.

Z dokladu Rozhodnutie o výsledku prijímacieho konania zo dňa 27.6.2013 súd zistil, že dekan Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene týmto rozhodol o prijatí navrhovateľky na študijný program I.stupňa „konštrukcia drevených stavieb a nábytku“ vo forme denného štúdia od akademického roka 2013-2014.

Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 14.9.2013 vydaného dekanátom Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene súd zistil, že týmto potvrdili, že navrhovateľka navštevuje v akademickom roku 2013-2014 od 1.9.2013 do 31.8.2014 prvý rok bakalárskeho denného štúdia, v ktorom štandardná dĺžka štúdia je 3 roky. Predpokladaný termín ukončenia štúdia je rok 2016.

Zo správ ÚPVSaR Zvolen, pracovisko Detva, správy Sociálnej poisťovne-pobočka Zvolen a správy Daňového úradu Banská Bystrica, kontaktné miesto Detva súd zistil, že odporkyňa nie je vyplácaná dávka a príspevky v hmotnej núdzi, nakoľko o ne nepožiadala. Odporkyňa nie je evidovaná v registri poisťencov Sociálnej poisťovne, ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce soc.veci a rodiny Zvolen, ani v registri Daňového úradu Banská Bystrica, preto správca dane nemohol podať informáciu o výške jej príjmu.

Z rodného listu zo dňa 11.4.2007 súd zistil, že v knihe narodení Matričného úradu Zvolen, vo zväzku 67, ročník 2007, na strane 71 pod poradovým č.172 je zapísané narodenie dieťaťa H. O., nar. XX.XX.XXXX vo V., pričom ako otec je uvedený G. O., nar. XX.X.XXXX a ako matka D. D., rod. D., nar. XX.X.XXXX.

Zo sobášneho listu zo dňa 01.03.2013 súd zistil, že v knihe manželstiev Matričného úradu Detva, vo zväzku 13, ročník 2011 na strane 133 pod porad.čísлом 14 je zapísané uzavretie manželstva medzi G. O., nar.XX.X.XXXX a D. D., rod. D., nar. XX.X.XXXX, keď ako deň a miesto uzavretia manželstva je uvedené 2.7.2011 v I.. Z tohoto sobášneho listu vyplýva aj dohoda o ich priezvisku a o priezvisku ich detí O.-O..

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne-ústredie zo dňa 06.12.2012 súd zistil, že toto rozhodnutie bolo adresované odporkyni a je v ňom uvedené, že od I.I.2013 sa jej zvyšuje invalidný dôchodok na sumu 278,50 € mesačne.

Z výpisu účtu D. O., zo dňa 5.11.2013 súd zistil, že konečný zostatok ku dňu 31.10.2013 je 5,23 €, pričom z tohoto detailného výpisu vyplýva, že v príjmovej časti je uvedená položka dôchodok za október 2013 vo výške 288,50 €, vo výdavkovej časti je uvedená poisťka v sume 16,10 €, splátka 45 €, splátka 57 €, P.Detva-sídlisko 140 €, Telefonica Slovakia 9,06 € a položky Hypermarket Detva a CBA Slovakia 2,70 €, 5,99 €, 3,99 €, 8,95 €.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne -ústredie zo dňa 14.12.2013 súd zistil, že odporkyňa je od 1.1.2014 poberateľkou invalidného dôchodku v sume 286,30 € mesačne a zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť v sume 10 € mesačne, z ktorého sa nevykonávajú zrážky.

Z pripojeného spisu P 61/94 súd zistil, že v konaní bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.7.1993, sp.zn.12C 64/93-26, ktorým bolo manželstvo navrhovateľky D. X., rod. D., nar. XX.X.XXXX s odporcom E. X.Á., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa 12.7.1991 rozvedené. Súd maloletú E. X., nar. XX.XX.XXXX zveril do výchovy D. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá má maloletú vychovávať a spravovať jej záležitosti namiesto rodičov. Rodičia boli zaviazaní prispievať na jej výživu mesačne, otec sumou 400 Sk a matka sumou 200 Sk. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7.9.1993.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 03.08.1998 sp.zn. P 61/94-30, Sen 427/98, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24.8.1998 bolo rozhodnuté, že otec E. X., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať zvýšeným výživným na maloletú E. X., nar. XX.XX.XXXX sumou 800 Sk mesačne počnúc dňom 1.8.1998 a matka D. D., nar. XX.X.XXXX je povinná prispievať zvýšeným výživným na maloletú E. X., nar. X.XX.XXXX sumou 500 Sk mesačne počnúc dňom 1.8.1998, obaja k rukám starej matky. Týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen I2C 63/93-26 zo dňa 12.7.1993 v časti o výške výživného.

Z výsluchu odporkyne na pojednávaní súd zistil, že táto uviedla, že výživné neprestala platiť z ničoho nič, bolo to síce v roku keď mala E. 18 rokov, ale bolo to na základe toho, že pôvodne mala určené výživné na 200 Sk, potom zvýšené u p. G. na 500 Sk, ktoré jej automaticky strhávali a potom jej prišlo rozhodnutie zo súdu od p. sudcu E., že to už končí a tým pádom to už ona ďalej neriešila a ani jej už nehovorila, že si má dať ďalší návrh. Na otázku súdu, či má vedomosť o tom, že v tom čase bola navrhovateľka študentkou alebo nie, uviedla, že vie, že v tom čase ešte študovala v Banskej Bystrici Obchodnú akadémiu, ale ona ju už potom o výživné nikdy nežiadala, a keď volala ona starej mame u ktorej býva, tak v podstate sa jej nikdy priamo nedovolala, chcela to vyriešiť mimo súdov, mohla prísť navrhovateľka k nim, keďže vie kde bývajú a vyriešiť to inak. Zároveň ale uviedla, že ani výživné za obdobie od novembra 2013 do januára 2014 nie je ochotná zaplatiť, pretože nemá z čoho. Vyjadrila súhlas so späťvzatím návrhu navrhovateľky na zaplatenie zvýšeného výživného od 1.2.2014.

Z potvrdenia L. L. I. zo dňa 13.8.2014 súd zistil, že týmto potvrdili, že navrhovateľka je ich zamestnankyňou na základe pracovnej zmluvy od 3.2.2014 s tým, že pracovný pomer trvá, pracuje na pozícii recepčná a čistý príjem za obdobie január 2014 až júl 2014 bol 2.314,49 € a čistý priemerný mesačný príjem za obdobie január až júl 2014 bol 331 €.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 9C 126/2013 súd zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 5.3.2014, ktorým súd zaviazal odporcu E. X., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu navrhovateľky E. X., nar. X.XX.XXXX mesačne 60 € od 1.9.2013 do 31.1.2014 k rukám navrhovateľky. Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2013 do 31.1.2014 vo výške 300 € bol povinný zaplatiť odporca k rukám navrhovateľky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. P 61/1994-30 zo dňa 3.8.1998 v časti určeného výživného. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2014.

Zo spisu tunajšieho súdu E 1701/99 súd zistil, že predmetom tohoto konania bol návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkou z dôchodku pre výživné, ktorý podala za maloletú E. X., nar. X.XX.XXXX jej stará matka D. D. voči povinnej D. D., nar. XI.X.XXXX dňa 29.12.1999.Na základe uvedeného bolo rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu zo dňa 10.1.2000, ktorým bol podľa právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k.P 61/1994-Sen 427/98 z 3.8.1998 nariadený výkon rozhodnutia zrážkami na výživné č.rozhodnutia E 1701/99-6. Naposledy boli zrážky z dôchodku povinnej,

teda D. D., nar. XX.X.XXXX vykonávané vo výške 16,60 € mesačne. Dňa 23.11.2009 bolo uznesením tunajšieho súdu sp.zn.E 1701/99-15 rozhodnuté tak, že súd konanie o výkon rozhodnutia vedený na Okresnom súde vo Zvolene pod č.k. E 1701/99 zastavil s odôvodnením, že v tomto vykonávacom konaní oprávnený neoznámil súdu v súlade s § 372m ods.3 O.s.p. účinnom od 1.9.2005 skutočnosť, že podal návrh na vykonanie exekúcie (podľa § 372m ods.3 veta prvá O.s.p., ak oprávnený neoznámil súdu, že podal návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, súd konanie o výkon rozhodnutia zastaví).

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 78 ods.3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie výživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 65 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 160 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „ O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 96 ods.1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods.2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Prvostupňový súd v rámci nového prejednaní veci po zrušení pôvodného I.stupňového rozsudku v zmysle záverov odvolacieho súdu, vec opätovne skutkovo a právne posúdil, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky voči odporkyni po čiastočnom späťvzatí je čiastočne dôvodný.

Navrhovateľka na pojednávaní zobrala svoj návrh späť v časti o zaplatenie výživného, resp. zvýšeného výživného od 1.2.2014 s poukazom nato, že má od tejto doby prerušené štúdium, zamestnala sa, a preto od tohoto dátumu nežiada aby bola odporkyňa zaviazaná prispievať na jej výživu akýmkoľvek výživným. Odporkyňa s čiastočným späťvzatím návrhu v tejto časti súhlasila. Súd preto o čiastočnom späťvzatí návrhu rozhodol tak, že v tejto časti konanie zastavil, rešpektujúc dispozičné oprávnenie navrhovateľky s návrhom, podľa citovaných zákonných ustanovení.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci konania sú v príbuzenskom vzťahu, dcéra -matka, teda návrh na zvýšenie výživného sa opiera o zákonnú vyživovacu povinnosť rodiča k plnoletému dieťaťu. Z vykonaného dokazovania mal tiež súd preukázané, že naposledy o výške výživného pre navrhovateľku bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 3.8.1998, na základe ktorého bola odporkyňa ako matka navrhovateľky povinná prispievať na jej výživu sumou 500 Sk mesačne, čo zodpovedá sume 16,60 € a to v súčasnosti nepredstavuje ani zákonom určené minimálne výživné, ktoré je povinný platiť bez ohľadu na výšku svojich príjmov každý rodič. Navrhovateľka tvrdila, že odporkyňa si od roku 2009 vyživovacu povinnosť voči nej neplní vôbec, pričom odporkyňa túto skutočnosť potvrdila, avšak tvrdila, že výživné neprestala platiť svojvoľne, ale na základe rozhodnutia súdu, konkrétne sa malo jednať o uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 23.11.2009 sp.zn.E 1701/99-15. Po pripojení tohto spisu však súd zistil, že sa jednalo iba o vykonávacie konanie, v rámci ktorého prebiehal výkon rozhodnutia zrážkami z invalidného dôchodku odporkyne ako povinnej práve na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 3.8.1998, č.k. P 61/94. V zmysle zmeny právnej úpravy ohľadne výkonu rozhodnutia podľa § 372m ods.1 O.s.p., ktorý predstavuje prechodné ustanovenia účinné od 1.9.2005 platilo, že v konaniach o výkon rozhodnutia začatých do 31.8.2005 musel oprávnený podať do 6 mesiacov od účinnosti tohoto zákona návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a zároveň v tejto lehote oznámiť podanie návrhu na vykonanie exekúcie súdu, ktorý viedol výkon rozhodnutia.V opačnom

prípade v súlade s § 372m ods.3 O.s.p., teda ak oprávnený neoznámil súdu, že podal návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, súd konanie o výkon rozhodnutia mal zastaviť. K tejto situácii došlo i v tomto prípade, avšak ako vyplýva z predmetného rozhodnutia týmto bolo iba zastavené konanie o výkon rozhodnutia, avšak nebola týmto rozhodnutím zrušená vyživovacia povinnosť odporkyne voči navrhovateľke, ktorá trvala aj naďalej s tým, že samotná odporkyňa na pojednávaní uviedla, že mala v tom čase vedomosť, že hoci navrhovateľka dovŕšila vek 18 rokov, stále bola študentkou strednej školy, avšak vyživovaciu povinnosť si dobrovoľne už ďalej neplnila, keď navrhovateľka návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona teda exekučného poriadku nepodala. Súd preto dospel k záveru, že nedošlo k zrušeniu rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 3.8.1998 sp.zn. P 61/94-30, ani k zániku vyživovacej povinnosti odporkyne voči navrhovateľke iným spôsobom, a preto v tomto konaní rozhodoval o zmene tohto rozsudku zo dňa 3.8.1998, čiže návrh navrhovateľky posudzoval ako návrh na zvýšenie výživného, nie návrh na určenie výživného (obdobne posúdil túto otázku tunajší súd aj v konaní 9C/126/2013, konkrétne v rozsudku zo dňa 5.3.2014, ktorý sa týkal návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného voči jej otcovi).

Z vykonaného dokazovania a vyjadrenia samotnej navrhovateľky mal súd preukázané, že navrhovateľka bola študentkou 1. ročníka vysokoškolského bakalárskeho denného štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene, avšak len do 31.1.2014 (táto skutočnosť vyplýva aj z potvrdenia zo dňa 3.2.2014 vydaného dekanom Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene -zažurnalizované v pripojenom spise 9C/126/2013 na čl.30). Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že vyživovacia povinnosť odporkyne voči navrhovateľke trvala do 31.1.2014 a do tohto dátumu súd odporkyňu zaviazal výživné voči navrhovateľke platiť.

Pri skúmaní podmienky, či došlo k zmene pomerov na strane účastníkov súd zistil, že v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom, teda v roku 1998 súd vychádzal z príjmu matky, ktorá poberala v tom čase invalidný dôchodok vo výške 3.501 Sk (116,21 €), pričom v tom čase nemala matka inú vyživovaciu povinnosť. Súd konštatuje, že na strane odporkyne došlo k zmene pomerov, keď došlo k zvýšeniu jej príjmu z invalidného dôchodku takmer o 3-násobok, keďže v súčasnosti má priznaný invalidný dôchodok v sume 296,30 €, zároveň jej však pribudla aj ďalšia vyživovacia povinnosť voči maloletej H. O., nar. X.X.XXXX. Súd skúmal aj odôvodnené potreby navrhovateľky ako oprávnenej, pričom zistil, že na jej strane došlo k podstatnej zmene pomerov, keď od poslednej úpravy výživného uplynulo 15 rokov s tým, že v čase tejto úpravy mala navrhovateľka 7 rokov a v súčasnosti-v rozhodnom čase bola študentkou vysokej školy. Pokiaľ ide o výdavky navrhovateľky, súd tieto považoval za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky, ktoré vzhľadom na vek navrhovateľky a jej štúdium na vysokej škole v mieste bydliska ustálil na sumu v priemere mesačne minimálne 165 € (strava 90 €, náklady na štúdium 20 €, cestovné 15€, oblečenie a obuv 20 €, lieky, hygienické potreby, kozmetika 15 €, športové, kultúrne, spoločenské vyžitie 5 €. Výdavky týkajúce sa navrhovateľky vyhodnocoval súd v tých súvislostiach, že výživným pre dieťa sa v zmysle zákona o rodine má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada i na zdravotný stav dieťaťa. Súd následne dospel k záveru, že zvýšenie výživného je odôvodnené, ale nie v takej výške ako to navrhla navrhovateľka, hoci potrebám navrhovateľky by zodpovedalo aj vyššie výživné než akým súd zaviazal odporkyňu prispievať na výživu navrhovateľky týmto rozsudkom. Súd má však zato, že s poukazom na schopnosti a možnosti odporkyne ako povinnej, berúc do úvahy aj fakt, že táto má ešte vyživovaciu povinnosť voči ďalšiemu maloletému dieťaťu, nateraz nie je možné, aby ďalšie výdavky navrhovateľky boli kryté vyšším výživným zo strany matky. Súd preto zaviazal odporkyňu prispievať navrhovateľke zvýšeným výživným pomerne k jej zvýšeným príjmom, a s odkazom na vyjadrenie samotnej odporkyne, že jej pravidelné mesačné výdavky (faktúry, šeky) sú vo výške 150 €, mal súd zato, že je v schopnostiach a možnostiach odporkyne platiť zvýšené výživné v súdom určenej výške. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, keď odporkyňu zaviazal platiť výživné vo výške 45 € mesačne od 1.11.2013 do 31.1.2014. Na základe toho súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie november, december 2013 a január 2014, keď odporkyňa mala zameškané výživné voči navrhovateľke v celkovej výške 85,20 € (28,40 € x 3), ktoré predstavuje rozdiel medzi doposiaľ súdom určeným výživným a zvýšeným výživným určeným týmto rozsudkom, pričom zameškané výživné súd umožnil odporkyni splácať v mesačných splátkach po 20 € mesačne pod hrozbou straty výhody splátok, nakoľko súd vychádzal z toho, že aktuálna výška príjmu odporkyne z titulu invalidného dôchodku jej neumožňuje zaplatiť zameškané výživné naraz, resp. v kratšom čase (vyššie splátky oproti pôvodnému rozhodnutiu súdu súd určil s poukazom nato, že od 1.2.2014 nateraz vyživovacia povinnosť odporkyne voči navrhovateľke zanikla a táto sa môže obnoviť až potom, čo navrhovateľka bude opäť spĺňať zákonnú podmienku, že nie je schopná sama sa živiť, napr.v

prípade pokračovania v štúdiu na vysokej škole, o čom však by súd prípadne rozhodoval len na základe nového návrhu navrhovateľky v samostatnom konaní).

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník, vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo v spojení s ustanovením § 151 ods.1 O.s.p., podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žiadna z účastníčok konania nežiadala priznať náhradu trov konania, resp. žiadne trovy konania ani jedna nevyčíslila, súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods.1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)